APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF-2450

[Total No. of Pages : 4

[6634]-113

T.Y. LL.B.

(Third Year of Three Years Law Course)

LC 0901 : CIVIL PROCEDURE CODE

(2017 Pattern) (Semester - V)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Answer any three questions from PartA. Each question in Part A is for 15 marks.*
2) *Answer any two questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
3) *Answer any three questions from Part C Each question in Part C is for 5 marks.*

CEWP012101 123.63.14.18 28/04/2026 09:35:27

PART - A

Attempt any Three : **[3 × 15 = 45]**

Q1) What are the provisions of Civil procedure code relating to joinder of parties and Causes of action?

Q2) State of the particulars to be contained in plaint? What do you understand by rejection of plaint and return of plaint.

Q3) Discuss the provisions of list of witnesses, Summons to witness, expenses of witnesses, witness to give evidence and production of documents.

Q4) Explain persons by whom and against whom decree can be executed also write on what properties are not liable to attachment and sale in execution of a decree?

Q5) Discuss the provisions relating to suit by or against a minor and a person of Unsound mind.

PART - B

Attempt any Two : **[2 × 10 = 20]**

Q6) Explain the provisions relating to reference under the civil procedure code.

Q7) Discuss the provisions relating to review under the civil procedure code.

Q8) Explain interim injunction under the code of civil procedure, 1908.

Q9) Discuss the effect of death, marriage and insolvency of the parties on the suit?

P.T.O.

PART - C

Q10) **Write Notes on the following (Attempt any Three) :** **[3 × 5 = 15]**

a) Bar of limitation.

b) Application to arbitration proceedings.

c) Effect of acknowledgment in writing and payment on account of debt.

d) Frame of Suit.

e) Service of summons.

♦ ♦ ♦

CLWP012101
123.63.142.18 28/04/2026 09:35:27
CLWP012101
123.63.142.18 28/04/2026 09:35:27
CLWP012101
123.63.142.18 28/04/2026 09:35:27

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

PF-2450

[6634]-113
T.Y. LL.B.
(Third Year of Three Years Law Course)
LC 0901 : CIVIL PROCEDURE CODE
(2017 Pattern) (Semester - V)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :
1) *भाग अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.*
2) *भाग ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.*
3) *भाग क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 05 गुणांचा आहे.*

भाग - अ

कोणतेही तीन प्रयत्न करा. [3 × 15 = 45]

प्रश्न 1) दिवाणी प्रक्रिया संहितेमध्ये पक्षकारांचा समावेश आणि दाव्याची कारणे या संबंधी कोणत्या तरतुदी आहेत.

प्रश्न 2) दाव्यात समाविष्ट करावयाच्या तपशिलाचे स्वरूप काय आहे? दावा फेटाळणे आणि दावा परत करणे या शब्दांचा तुमच्या मते काय अर्थ होतो?

प्रश्न 3) साक्षी दारांची यादी, साक्षीदाराला समन्य, साक्षीदारांचा खर्च, साक्षीदाराने साक्ष देणे आणि कागद पत्रे सादर करणे या तरतुदींवर चर्चा करा.

प्रश्न 4) हुकूमनामा कोणाद्वारे आणि कोणाविरूद्ध अंमलात आणला जाऊ शकतो हे स्पष्ट करा, तसेच कोणत्या मालमत्ता जप्तीस आणि हुकूम नाम्याच्या अंमलबजावणीतील विक्रीस पात्र नाहीत हेही लिहा.

प्रश्न 5) अल्पवयीन आणि अस्वस्थ मनाच्या व्यक्तीने दाखल केलेल्या किंवा त्याच्याविरूद्ध दाखल केलेल्या दाव्यां संबंधीच्या तरतुदींची चर्चा करा.

भाग - ब

कोणतेही दोन प्रयत्न करा. [2 × 10 = 20]

प्रश्न 6) दिवाणी प्रक्रिया संहिते अंतर्गत तक्रार पाठविणे (संदर्भाशी) संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा.

प्रश्न 7) दिवाणी प्रक्रिये अंतर्गत तपासणी करणे (पुनर्विलोकनाशी) संबंधित तरतुदींची चर्चा करा.

प्रश्न 8) दिवाणी प्रक्रिया संहिते अंतर्गत (1908) अंतरिम मनाई हुकूम स्पष्ट करा.

प्रश्न 9) पक्षकारांचा मृत्यू, विवाह आणि दिवाळखोरी यांचा दाव्यावर होणाऱ्या परिणामावर चर्चा करा.

भाग - क

प्रश्न 10) खालील विषयावर टिपा लिहा (कोणतेही तीन प्रयत्न करा) : [3 × 5 = 15]

अ) मुदतीचा अडथळा

ब) लवादाच्या कार्यवाहीसाठी अर्ज

क) लेखी कबुली आणि कर्जाच्या देयकाचा परिणाम

ड) दाव्याची चौकट

इ) समन्सची सेवा

◆ ◆ ◆

CLWP012101 123.63.142.18 28/04/2026 09:35:27

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF2451

[Total No. of Pages : 4

[6634]-114

Third Year LL.B. (Three Year Law Course)

LC 0902 : INTERPRETATION OF STATUTES

(2017 Pattern) (Semester - V)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Answer any three questions from Part A. Each question in Part A carry 15 marks.*
2) *Answer any two questions from Part B. Each question in Part B carry 10 marks.*
3) *Answer any three questions from Part C. Each question in Part C carry 5 marks.*

CLWP012101 123.63.142.18 30/04/2026 09:38:56

PART - A

Q1) Explain in detail the rule of literal construction with the help of relevant cases. [15]

Q2) Explain in detail the rules of commencement, operation, and repeal of statues with leading cases. [15]

Q3) Discuss in detail the rule and doctriness of interpretation of constitutional documents. [15]

Q4) Define Interpretation and discuss in detail the classification of statues with relevant cases. [15]

Q5) Explain in detail the nature and significance of remedial statues with relevant cases. [15]

P.T.O.

PART - B

Q6) Explain in detail the 'mischief rule' with the help of relevant cases. **[10]**

Q7) Explain in detail the presumptions regarding jurisdiction with relevant cases. **[10]**

Q8) Discuss in detail the external aids with relevant cases. **[10]**

Q9) Define fiscal statutes and explain in detail the principles of interpretation. **[10]**

PART - C

Q10) Write short notes on (any three) **[15]**

a) Rule of Ejusdem Generis.

b) Preamble

c) Codifying statues

d) Same word same meaning

e) Legal Fiction

ⓘⓘⓘⓘ

CLWP012101 123.63.142.18 30/04/2026 09:38:56

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

PF2451

[6634]-114

Third Year LL.B. (Three Year Law Course)

LC 0902 : INTERPRETATION OF STATUTES

(2017 Pattern) (Semester - V)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] [एकूण गुण : 80

सूचना :-
1) भाग–अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग–अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
2) भाग–ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग–ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
3) भाग–क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग–क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचा आहे.

भाग–अ

प्र.1) शाब्दिक नियम या तत्त्वाचे स्पष्टीकरण योग्य न्यायप्रकरणांसह करा. [15]

प्र.2) कायद्याचा प्रारंभ, अंमलबजावणी व रद्द करण्यासंबंधी नियम न्यायप्रकरणांसह स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) राज्यघटनेचा अन्वयार्थ मध्ये नियम आणि सिद्धांत स्पष्ट करा. [15]

प्र.4) कायद्याची व्याख्या देऊन कायद्यांचे वर्गीकरण योग्य न्यायप्रकरणांसह स्पष्ट करा. [15]

प्र.5) उपायात्मक कायद्यांचे स्वरूप व महत्त्व योग्य न्यायनिर्णयांच्या आधारे समजावून सांगा. [15]

CLWP012101 123.63.42.18 30/04/2026 09:38:56

भाग–ब

प्र.6) गैरवर्तन नियम सविस्तर न्यायप्रकरणांसह स्पष्ट करा. [10]

प्र.7) अधिकार क्षेत्रासंबंधी असलेली गृहितके स्पष्ट करा. [10]

प्र.8) कायद्यांच्या अन्वायार्था मध्ये बाह्य साहाय्यांचे महत्त्व व उपयुक्तता विशद करा. [10]

प्र.9) वित्तीय कायद्यांचा अर्थ सांगून त्यांच्या अन्वायार्था ची तत्त्वे स्पष्ट करा. [10]

भाग–क

प्र.10)कोणत्याही तीन वर लहान टिपा लिहा. [15]

अ) एजुस्देम जेनेरीस

ब) प्रस्तावना

क) संहिताबद्ध कायदे

ड) समान शब्द समान अर्थ

इ) कायदेशीर आभास

ⓘⓘⓘⓘ

CLWP012101 123.63.142.18 30/04/2026 09:38:56

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF-2452

[Total No. of Pages : 4

[6634]-115

Third Year LL.B.

(Third Year of Three Year Law Course)

LC-0903 : ENVIRONMENTAL LAW

(2017 Pattern) (Semester - V)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Answer any three questions from Part A. Each question in Part A carries 15 marks.*
2) *Answer any two questions from Part B. Each question in Part B carries 10 marks.*
3) *Answer any three questions from Part C. Each question in Part C carries 5 marks.*

CLWP012101 123.63.142.18 06/05/2026 09:32:44

PART - A [3 × 15 = 45]

Q1) Explain the meaning and definition of Environment, Environment pollution and kinds of pollutions.

Q2) Describe various types of Constitutional provisions for protections of environment.

Q3) Describe the powers and functions of the Central Board and State Board under the Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981?

Q4) Elaborate the concept of Sustainable Development and the Precautionary and Polluters Pay Principle with the help of relevant case laws.

Q5) Explain the provisions relating to Sanctuaries and National Park under Wild Life (Protection) Act, 1972.

P.T.O.

PART - B

[2 × 10 = 20]

Q6) Explain the principles of Stockholm Conference 1972 and its impact in India.

Q7) Explain the definition of forest and various types of forest under forest Act, 1927.

Q8) Explain the common law aspects of Environmental Law in case of Nuisance, Trespass and Negligence.

Q9) State the Provisions of Public Liability Insurance Act,1991

PART - C

[3 × 5 = 15]

***Q10)* Write notes on any Three :**

a) Acid Rain

b) E-waste Management

c) Environmental Impact Assessment (EIA)

d) Noise Pollution

e) National Green Tribunal (NGT)

CLWP012101
123.63.142.18 06/05/2026 09:32:44
CLWP012101
123.63.142.18 06/05/2026 09:32:44
CLWP012101
123.63.142.18 06/05/2026 09:32:44

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

PF-2452

[6634]-115
Third Year LL.B.
(Third Year of Three Year Law Course)
LC-0903 : ENVIRONMENTAL LAW
(2017 Pattern) (Semester - V)
(मराठी रूपांतर)

CLWP012101 123.63.142.18 06/05/2026 09:32:44

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :
1) *भाग अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्नाला 15 गुण आहेत.*
2) *भाग ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्नाला 10 गुण आहेत.*
3) *भाग क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्नाला 5 गुण आहेत.*

भाग - अ **[3 × 15 = 45]**

प्रश्न 1) पर्यावरण, पर्यावरण प्रदूषण आणि प्रदूषणाचे प्रकार यांचा अर्थ आणि व्याख्या स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) पर्यावरणाच्या संरक्षणासाठी विविध प्रकारच्या घटनात्मक तरतुदींचे वर्णन करा.

प्रश्न 3) वायु (प्रदूषण प्रतिबंध आणि नियंत्रण) अधिनियम, 1981 अंतर्गत केंद्रीय बोर्ड आणि राज्य बोर्ड अधिकारांचे आणि कार्यांचे वर्णन करा?

प्रश्न 4) संबंधित केस कायद्यांच्या मदतीने शाश्वत विकास आणि सावधगिरी आणि प्रदूषक वेतन तत्त्वाच्या संकल्पनेचे वर्णन करा.

प्रश्न 5) वन्यजीव संरक्षण कायदा, 1972 अंतर्गत अभयारण्य आणि राष्ट्रीय उद्यानाशी संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा.

CLWP012101 123.63.142.18 06/05/2026 09:32:44

भाग - ब [2 × 10 = 20]

प्रश्न 6) स्टॉकहोम कॉन्फरन्स 1972 ची तत्त्वे आणि त्याचा भारतातील प्रभाव स्पष्ट करा.

प्रश्न 7) वन अधिनियम, 1927 अंतर्गत वन, जंगलाचे प्रकार आणि वन अधिकाऱ्याचे अधिकार परिभाषित करा.

प्रश्न 8) उपद्रव, अतिक्रमण आणि निष्काळजीपणाच्या बाबतीत पर्यावरण कायद्याच्या सामान्य कायद्याचे पैलू स्पष्ट करा.

प्रश्न 9) सार्वजनिक दायित्व विमा कायदा, 1991 च्या तरतुदी सांगा.

भाग - क [3 × 5 = 15]

प्रश्न 10) लघु टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

अ) आम्लाचा पाऊस

ब) ई–कचरा व्यवस्थापन

क) पर्यावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA)

ड) ध्वनी प्रदूषण

इ) राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण (NGT)

CLWP012101
123.63.142.18 06/05/2026 09:32:44

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 4

PF-2453

[6634]-116
T.Y. LL.B.
(Three Years Law Course)
PRACTICAL TRAINING
LP 0904 : Drafting, Pleading And Conveyance
(2017 Pattern) (Semester - V) (Paper - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Answer any three questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.*
2) *Answer any two questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
3) *Answer any three questions from Part C. Each question in Part C is for 5 marks.*
4) *Figures to the right indicate full marks.*

PART - A

[3 × 15 = 45]

Q1) Draft a written statement in a suit for specific performance of a Contract.

Q2) Draft a criminal complaint alleging defamation against producer of news channel for defamatory news.

Q3) Draft an application by wife for maintenance for herself and her children.

Q4) Draft a partition deed between members of joint Hindu Family.

Q5) Draft an Appeal from judgement and decree, dismissing a suit for Specific performance of an agreement.

PART - B

[2 × 10 = 20]

Q6) Draft a Complaint under section 138 of the Negotiable Instrument Act.

Q7) Draft a writ petition under Article 14 of the constitution of India.

Q8) Draft a sell deed of immovable property.

Q9) Draft a notice under section 80 of Civil procedure code 1908. To The Government Department, PWD. For non-payments of the work done by LCM Contractor.

CLWP012101 183.3.142.18 08/05/2026 09:35:21

P.T.O.

PART - C

Q10) **Attempt Any Three :** **[3 × 5 = 15]**

Write Short notes on :

a) Notice for dissolution of partnership.

b) Application for bail.

c) Willdeed

d) Leave and License agreement.

e) Affidavit.

◆ ◆ ◆

CLWP012101 123.63.142.18 08/05/2026 09:35:21

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

PF-2453

[6634]-116
T.Y. LL.B.
(Three Years Law Course)
PRACTICAL TRAINING
LP 0904 : Drafting, Pleading And Conveyance
(2017 Pattern) (Semester - V) (Paper - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :
1) *भाग अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.*
2) *भाग ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.*
3) *भाग क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचा आहे.*
4) *उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्श वितात.*

<u>भाग - अ</u>

[3 × 15 = 45]

प्रश्न 1) कराराच्या विशिष्ट कामगिरीसाठी दाव्यात लेखी निवेदन तयार करा.

प्रश्न 2) बदनामीकारक बातम्यांसाठी वृत्तवाहिनीच्या निर्मात्याविरुद्ध बदनामीचा आरोप करणारा फौजदारी खटला तयार करा.

प्रश्न 3) स्वत: साठी आणि तिच्या मुलां च्या पोटगीसाठी पत्नीने दाखल केलेल्या अर्जाचा मसुदा तयार करा.

प्रश्न 4) संयुक्त हिंदू कुटुंबातील सदस्यांमध्ये विभाजन करार तयार करा.

प्रश्न 5) कराराच्या विशिष्ट कामगिरीसाठी दाव्याला फेटाळून लावणारा निर्णय आणि हुकुमाविरुद्ध अपील तयार करा.

<u>भाग - ब</u>

[2 × 10 = 20]

प्रश्न 6) निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट कायद्याच्या कलम 138 अंतर्गत तक्रारीचा मसुदार तयार करा.

प्रश्न 7) भारतीय संविधानाचा कलम 14 अंतर्गत रिट याचिका तरयार करा.

प्रश्न 8) स्थावर मालमत्ता विकण्यासाठी कराराचा मसुदा तयार करा.

प्रश्न 9) नागरी प्रक्रिया संहिता 1908 च्या कलम 80 अंतर्गत नोटीस तयार करा. सरकारी विभाग, PWD ला. LCM कंत्राटदाराने केलेल्या कामाची देयके न दिल्याबद्दलनोटीस तयार करा.

CLWP012101 123.63.142.18 08/05/2026 09:35:21

 P.T.O.

भाग – क

प्रश्न 10) कोणतेही तीन टीपा लिहा : **[3 × 5 = 15]**

अ) भागीदारी विसर्जित करण्यासाठी करार

ब) जामिनासाठी अर्ज

क) इच्छापत्र

ड) भाडे आणि परवाना करार

इ) प्रतिज्ञापत्र

◆ ◆ ◆

CLWP012101 123.63.142.18 08/05/2026 09:35:21

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF-2455

[Total No. of Pages : 4

[6634]-118
Third Year LL.B.
(Third Year of Three Year Law Course)
LO-0906 : PRINCIPLES OF TAXATION LAW
(2017 Pattern) (Semester - V)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Answer any three questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.*
2) *Answer any two questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
3) *Answer any three questions from part C. Each question in part C is for 5 marks.*

CLWP012101 123.63.142.18 11/05/2026 09:32:41

PART - A [3 × 15 = 45]

Q1) Discuss the power and functions of the Income Tax Authorities under Income Tax, 1961.

Q2) What do you mean by Capital Asset & explain the long term capital gain and short term capital gain.

Q3) Enlist the expenses and Incomes which are inadmissible while computing the income under the head "Income from Business or Profession"?

Q4) What is Residential Status under Income tax Act? Explain Tax incidence on Residential Status.

Q5) Define Perquisites. Explain any Five perquisites and its tax liability.

PART - B **[2 × 10 = 20]**

Q6) Discuss the deductions from gross total income under the Income Tax Act, 1961.

Q7) Explain the concept of GST. Discuss its Advantages and Disadvantages of GST.

Q8) Discuss the provisions regarding 'Rebates and Reliefs' under the Income Tax Act, 1961.

Q9) Write detailed note on appointment of various officers under IGST scheme of IGST Act.

PART - C **[3 × 5 = 15]**

Q10) **Write Short Notes on Any Three :**

a) Due dates of GST Return

b) Audit

c) Output Tax

d) Registration under the Central Goods and services Tax Act, 2017

e) Zero Rates Supply

⌘⌘⌘

CLWP012101 123.63.142.18 11/05/2026 09:32:41

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

PF-2455

[6634]-118

Third Year LL.B.

(Third Year of Three Year Law Course)

LO-0906 : PRINCIPLES OF TAXATION LAW

(2017 Pattern) (Semester - V)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :
1) *भाग अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांसाठी आहे.*
2) *भाग ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांसाठी आहे.*
3) *भाग क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांसाठी आहे.*

भाग - अ **[3 × 15 = 45]**

प्रश्न 1) प्राप्तिक 1961 अंतर्गत प्राप्तिकर प्राधिकरणांची शक्ती आणि कार्ये यांची चर्चा करा.

प्रश्न 2) तुमचा भांडवली मालमत्तेचा अर्थ काय आहे आणि दीर्घकालीन भांडवली नफा आणि अल्प मुदतीचा भांडवली नफा स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) "व्यवसाय किंवा व्यवसायातील उत्पन्न" या शीर्षकाखाली उत्पन्नाची गणना करताना जे खर्च आणि उत्पन्न अस्वीकार्य आहेत त्यांची यादी करा?

प्रश्न 4) आयकर कायद्यांतर्गत निवासी स्थिती काय आहे? निवासी स्थितीवरील कर घटना स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) परक्विझिट्स परिभाषित करा. कोणत्याही पाच परिक्विझिट्स आणि त्याची कर दायित्व स्पष्ट करा.

CLWP012101 123.63.142.18 11/05/2026 09:32:41

P.T.O.

भाग – ब

[2 × 10 = 20]

प्रश्न 6) आयकर कायदा 1961 अंतर्गत एकूण उत्पन्नातून वजावटीची चर्चा करा.

प्रश्न 7) GST ची संकल्पना स्पष्ट करा GST चे फायदे आणि तोटे चर्चा करा.

प्रश्न 8) प्राप्तिकर कायदा, 1961 अंतर्गत 'सवलत आणि सवलती' बाबतच्या तरतुदींची चर्चा करा.

प्रश्न 9) IGST कायद्याच्या IGST योजने अंतर्गत विविध अधिकाऱ्यांच्या नियुक्तीवर तपशीलवार नोंद लिहा.

भाग – क

[3 × 5 = 15]

प्रश्न 10) कोणत्याही तीनवर लहान नोट्स लिहा.

अ) जीएसटी रिटर्नस / देय तारखा

ब) ऑडिट

क) आटपुट कर

ड) केंद्रीय वस्तू आणि सेवा कर कायदा, 2017 अंतर्गत नोंदणी

इ) शुन्य दराने पुरवठा

⌘⌘⌘

CLWP012101 123.63.142.18 11/05/2026 09:32:41

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF2457

[Total No. of Pages : 4

[6634]-120

Third Year LL.B. (Three Years Law Course)

LO-0908 : LAND LAWS - I

(2017 Pattern) (Semester - V)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *All parts are compulsory.*
2) *Attempt any three questions from part A, two questions from part B, and three questions from part C.*
3) *Figures to the right indicate full marks.*

CLW P01210 123.63.142.1 11/05/2026 09:33:08

PART - A

Answer any Three Questions: **[3×15=45]**

Q1) Discuss in detail the key aspects of the Declaration under the Maharashtra Ownership of Flats Act, including its contents, formalities, and registration process? How does the Act address amendments to the Declaration?

Q2) What are the key differences between owning an apartment, holding a share in joint property, and having a flat in a cooperative housing society?

Q3) What is the registration procedure for real estate projects under the RERA Act 2016, and what are the consequences of non-registration?

Q4) What are the specific functions, duties, obligations, and liabilities of a promoter under the RERA Act 2016, across from project advertisement to project completion?

Q5) What are the conditions outlined in Section 16 of the Maharashtra Rent Control Act regarding the circumstances under which a landlord may recover possession of his premises from the tenant?

P.T.O.

PART - B

Answer any two questions: **[2×10=20]**

Q6) Under Maharashtra Rent Control Act, what specific circumstances does the court have the authority to determine the standard rent and allowable increases, and what factors does the court take into consideration during this determination process?

Q7) What are the essential components and details encompassed within the Development Plan as specified under The Maharashtra Regional and Town Planning Act, 1966?

Q8) Explain the provision under the Maharashtra Rent Control Act regarding the right of members of the armed forces of the Union, scientists or their successors-in-interest to take possession of premises required for their occupation.

Q9) State and explain the provision regarding establishment and incorporation of Real Estate (Regulation and Development) Authority under the Real Estate (Regulation and Development) Authority Act 2016. What are the powers and functions of the Authority?

PART - C

Q10) Write short notes on any three: **[3×5=15]**

a) Real Estate Agent

b) Publication on web-site under RERA 2016

c) Premises exempted under the Maharashtra Rent Control Act, 1999.

d) Competent Authority under the Maharashtra Rent Control Act, 1999

e) General liabilities of a flat-taker under The Maharashtra Ownership Flats Act, 1963.

CLWP012101 123.63.142.18 11/05/2026 09:33:08

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

PF2457

[6634]-120

Third Year LL.B. (Three Years Law Course)

LO-0908 : LAND LAWS - I

(2017 Pattern) (Semester - V)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] [एकूण गुण : 80

सूचना :-
1) भाग–अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग–अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
2) भाग–ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग–ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
3) निर्देशानुसार भाग–क मधील प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर द्या. प्रश्न क्रमांक 10 हा 15 गुणांचा आहे.

भाग–अ **[3×15=45]**

प्र.1) महाराष्ट्र मालकी हक्काच्या सदनिकाबाबत अधिनियम, 1963 अंतर्गत घोषणेच्या मुख्य बाबी, त्यातील मजकूर, औपचारिकता आणि नोंदणी प्रक्रियेसह तपशीलवार चर्चा करा. घोषणेमधील सुधारणांबाबत कायद्यात काय तरतुदी आहेत?

प्र.2) वेश्मचे मालक असणे, संयुक्त मालमत्तेमध्ये हिस्सा असणे आणि सहकारी गृहनिर्माण संस्थेमध्ये फ्लॅट असणे यामधील मुख्य फरक काय आहेत?

प्र.3) स्थावर संपदा (नियमन व विकसन) प्राधिकरण अधिनियम, 2016 अंतर्गत स्थावर संपदा प्रकल्पांसाठी नोंदणी प्रक्रिया काय आहे आणि नोंदणी न केल्याचे परिणाम काय आहेत?

प्र.4) स्थावर संपदा (नियमन व विकसन) प्राधिकरण अधिनियम, 2016 अंतर्गत प्रकल्पाच्या जाहिरातीपासून ते प्रकल्प पूर्ण होईपर्यंत प्रवर्तकाची विशिष्ट कार्ये, कर्तव्ये दायित्वे आणि अनुबंध काय आहेत?

प्र.5) महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण अधिनियमाच्या कलम 16 मध्ये कोणत्या परिस्थितीमध्ये घरमालक भाडेकरूकडून त्याच्या जागेचा ताबा परत मिळवू शकतो यासंबंधी कोणत्या अटी नमूद केल्या आहेत?

भाग–ब

[2×10=20]

प्र.6) महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण अधिनियम अंतर्गत कोणत्या विवक्षित प्रकरणांमध्ये न्यायालयाला प्रमाण भाडे आणि अनुज्ञेय वाढ निश्चित करण्याचे अधिकार असेल आणि या प्रक्रियेत न्यायालय कोणत्या परिस्थितीचा विचार करते?

प्र.7) महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगररचना अधिनियम, 1966 अंतर्गत निर्दिष्ट केल्यानुसार विकास आराखड्यात कोणते आवश्यक घटक आणि तपशील समाविष्ट आहेत?

प्र.8) महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण अधिनियम अंतर्गत संघराज्याच्या सशस्त्र दलातील सदस्य, वैज्ञानिक किंवा त्यांच्या हितसंबंधीय उत्तराधिकाऱ्यांना त्यांच्या भोगवट्यासाठी आवश्यक असलेल्या जागेचा ताबा घेण्याच्या हक्का बाबतची तरतुद स्पष्ट करा.

प्र.9) स्थावर संपदा (नियमन व विकसन) प्राधिकरण स्थापना आणि समावेश करण्यासंबंधीची तरतुद सांगा आणि स्पष्ट करा. स्थावर संपदा (नियमन व विकसन) प्राधिकरण अधिनियम 2016 प्राधिकरणाचे अधिकार आणि कार्ये काय आहेत?

भाग–क

प्र.10) थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणतेही तीन) [3×5=15]

अ) स्थावर संपदा अभिकर्ता

ब) स्थावर संपदा (नियमन व विकसन) प्राधिकरण अधिनियम 2016 अंतर्गत संकेतस्थळावर प्रकटन

क) महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण अधिनियम, 1999 अंतर्गत सूट असलेल्या जागा

ड) महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण अधिनियम, 1999 अंतर्गत सक्षम अधिकारी

इ) महाराष्ट्र मालकी हक्काच्या सदनिकाबाबत अधिनियम, 1963 अंतर्गत सदनिका घेणाऱ्याचे सर्वसाधारण दायित्वे

CLWP012101
123.63.142.18 11/05/2026 09:33:08